

Fortificarea sistemului de monitorizare și evaluare în întreruperea de sarcină

P. Crudu

tel. 28 04 73

e-mail: pcrudu@mednet.md

Monitorizarea

- Un proces continuu care furnizează informația necesară în scopul soluționării problemelor complexe de planificare și management al serviciilor de sănătate
 - Sistemul de monitorizare colectează și urmărește indicatorii procesului
 - Permite managerului să înțeleagă dacă intervențiile se execută “în mod corect”
 - Importantă, deoarece ea oferă feedback asupra procesului
 - permite ca modificările să fie făcute mai rapid, astfel asigurând o posibilitate mai mare de realizare a obiectivelor

Evaluarea

- Proces sistematic și științific de determinare a măsurii în care o acțiune sau un set de acțiuni a avut succes în realizarea obiectivelor predefinite
- Implică măsurarea eficienței, eficacității și a gradului de corespundere a serviciilor de sănătate pentru a micșora “potențialul de reducere a diferențelor”

Cine deține informația
are acces
la planificare
și dirijare

Unul din cele mai importante instrumente de dirijare și planificare în sistemul sănătății este armonia informațională

aducerea informației potrivite
unui utilizator potrivit,
în timpul potrivit
și la locul potrivit

Indicator

O măsură care fiind comparată cu un nivel standard sau dorit de realizare, oferă o informație despre un efect asupra sănătății sau a unui proces de management

Monitorizarea și evaluare

- Ce indicatori vor fi măsurați?
- Care surse vor furniza date?
- Cât de des vor fi colectate datele?
- Cine va colecta și analiza datele?
- Care este răspunsul anticipat al programului în cazul modificărilor de date?
- Cum pot factorii de decizie să participe la programele de sănătate

**Femeia
a devenit
gravidă**

```
graph LR; A[Femeia a devenit gravidă] --> B[Pentru întreruperea sarcinii se adresează la medicul de familie sau medicul obstetrician]; A --> C[Pentru păstrarea sarcinii se adresează la medicul de familie unde se ea la evidență];
```

**Pentru întreruperea
sarcinii se adresează la
medicul de familie sau
medicul obstetrician**

**Pentru păstrarea sarcinii
se adresează la medicul de
familie
unde se ea la evidență**

Pentru întreruperea sarcinii se adresează la medicul de familie sau obstetrician unde se îndeplinește :

1. Instituția medico-sanitară care acordă servicii medicale de întrerupere a cursului sarcinii în mod strict cronologic:

- duce evidența fiecărei paciente căreia i s-a efectuat intervenția de întrerupere a cursului sarcinii până la sfârșitul primelor 12 săptămâni de sarcină în Registrul de evidență a intervențiilor de ambulatoriu, **Formular nr.069/e** sau Registrul de evidență a internărilor bolnavilor și renunțărilor la spitalizare, **Formular nr. 001/e** și Registrul de înregistrare a intervențiilor chirurgicale în staționar, **Formular nr.008/e**;
- asigură perfectarea Fișei medicale de întrerupere a sarcinii, **Formular nr. 003-1/e** fiecărei paciente căreia i s-a efectuat intervenția de întrerupere a cursului sarcinii până la sfârșitul primelor 12 săptămâni de sarcină cu completarea deplină a tuturor compartimentelor fișei.

Fișa trebuie să fie completată pentru fiecare pacientă cu datele precizate, incluzând următoarele informații:

- datele personale ale pacientei
- anamneza și constatările examenului obiectiv
- diagnosticul complet, incluzând vârsta gestațională
- rezultatele investigațiilor efectuate
- descrierea amănunțită a metodei de efectuare a procedurii, procesului și anesteziei folosite
- incidentele sau accidente survenite și tratamentele efectuate
- refuzul semnat de pacientă de a efectua unele sau altele investigații sau proceduri
- fișa de consimțământ informat, specifică avortului

2. Evidența zilnică a pacienților care efectuează întrerupere elective de sarcină, incluzând date despre contraceptivele eliberate și semnătura de confirmare a pacientei, se menține într-un Registru de activitate.
3. Centralizarea datelor statistice referitoare la întreruperile de sarcină efectuate se face lunar
4. Raportarea statistică a întreruperilor de sarcină efectuate în structurile de spitalizare de zi se face trimestrial către Ministerul Sănătății (CNMS).
5. Întreruperea de sarcină prin vacuum aspirația manuală se codifică și se raportează după CIM revizia a X OMS cu codul Z30.3

Instituția medico-sanitară care acordă servicii medicale de întrerupere a cursului sarcinii atât voluntară până la sfârșitul primelor 12 săptămâni de sarcină, cât și după indicații medicale sau sociale după primele 12 săptămâni de sarcină întocmește raportul statistic nr.13 (anual, trimestrial) „Privind întreruperea de sarcină (în termenele până la 21 săptămâni)”.

6. Principiile și reglementările de înregistrare și raportare a activității de întrerupere a sarcinii sunt valabile atât pentru instituțiile medicale publice cât și pentru cele private

Prezintă:

- instituția medico-sanitară raională, direcția/secția sănătății mun. Chișinău, mun. Bălți și UTA Găgăuzia, dările de seamă a instituțiilor subordonate, instituția medico-sanitară republicană, care efectuează întreruperea de sarcină și introducerea steriletelor intrauterine – Ministerului Sănătății al Republicii Moldova (Centrului Național de Management în Sănătate) în termenele fixate de ultimul;
- instituțiile medicale ale altor Ministere - Centrului Național de Management în Sănătate în termenele fixate de ultimul;
- Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (Centrul Național de Management în Sănătate) centralizator anual la 1 martie - Biroului Național de Statistică.

Denumirea	Nr. rând	Cifru conform CIM revizi a X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitori rurali
				pînă la 15 ani	15-17 ani	18-19 ani	20-34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
Întreruperi de sarcină - total (suma rînd 2-10)	1								
Întreruperi artificiale de sarcină voluntară: - pînă la 12 săptămîni	2	O 04							
Întreruperi artificiale de sarcină la indicații medicale: pînă la 12 săptămîni	3	O 04 o parte							
- de la 13 pînă la 21 săptămîni	4	O 04 o parte							
Întreruperi artificiale de sarcină la indicații sociale: - pînă la 12 săptămîni	5	O 04 o parte							
- de la 13 pînă la 21 săptămîni	6	O 04 o parte							
Întreruperi spontane de sarcină: - pînă la 12 săptămîni	7	O 03							
- de la 13 pînă la 21 săptămîni	8	O 03							
Întreruperi ilegale de sarcină: - pînă la 12 săptămîni	9	O 05							
- de la 13 pînă la 21 săptămîni	10	O 05							

Denumirea	Nr. rând	Cifru conform CIM revizia X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitori rurali
				pîna la 15 ani	15-17 ani	18-19 ani	20-34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
Din număr total întreruperi de sarcină (rînd 1) la primigeste	11								
Număr întreruperi de sarcină (din rîndul 1) în termenele pîna la 12 săptămîni- total	12								
Pregătirea colului uterin cu Misoprostol	13								
Metode de anestezie în timpul întreruperii de sarcină: - blocul paracervical cu Lidocaină	14								
- anestezia generală	15								

Denumirea	Nr. rând	Cifru conform CIM revizi a X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitor i rurali
				pîna la 15 ani	15-17 ani	18-19 ani	20-34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
Metodele întreruperilor de sarcină : - vacuum aspirația manuală	16	Z 30.3 o parte							
- vacuum aspirația electrică	17	Z 30.3 o parte							
- chiuretaj	18	O 04 o parte часть							
- medicamentoasă	19	O 04 o parte часть							
Consilierea înaintea întreruperii de sarcină	20								
Consilierea după întreruperea de sarcină	21								

Denumirea	Nr. rând	Cifru conform CIM revizi a X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitori rurali
				pîna la 15 ani	15-17 ani	18-19 ani	20-34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
Număr complicații după întreruperea de sarcină – total (suma rând 22.1-22.13)	22	O 03.0-4; O 06; O 08							
inclusiv: întreruperea incompletă de sarcină	22.1	O 03.0-4 O 04.0-4 O 05.0-4 O 06.0-4							
- leziunea colului uterin	22.2	O 08.6 o parte							
- perforația de uter: ușoară	22.3	O 08.6 o parte							
gravă	22.4	O 08.6 o parte							
- infecția aparatului genital și organelor pelviene: endometrită	22.5	O 08.0 o parte							
salpingooforită	22.6	O 08.0 o parte							

Denumirea	Nr. rînd	Cifru confo rm CIM revizi a X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitor i rurali
				pînă la 15 ani	15-17 ani	18- 19 ani	20-34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
salpingooforită	22.6	O 08.0 o parte							
pelvioperitonită	22.7	O 08.0 o parte							
peritonită	22.8	O 08.0 o parte							
șoc septic	22.9	O 08.0 o parte							
alte infecții a aparatului genital și organelor pelviene	22.10	O 08.0 o parte							
hemoragie uterină care necesită internare și transfuzie de sînge	22.11	O 08.8 o parte							
reații alergice	22.12	O 08.8 o parte							
- alte complicații după întreruperea de sarcină	22.13	O 08. 2-5,7,9							

Denumirea	Nr. rînd	Cifru confo rm CIM revizi a X	Total	din ele la femei în vîrsta de:					Din Nr.total (rub.1) locuitor i rurali
				pînă la 15 ani	15-17 ani	18- 19 ani	20- 34 ani	35 ani și peste	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
Număr sterilete intrauterine introduse în condiții de ambulator și staționar -total*	23								
- inclusiv introduse imediat după întreruperea de sarcină	24								
Număr femei,căroră li s-au oferit contraceptive orale combinate (COC) imediat după întreruperea de sarcină	25								
Număr femei,căroră li s-au oferit prezervative masculine imediat după întreruperea de sarcină	26								

* În rîndul 23 se include în mod obligator suma steriletelor intrauterine introduse în condiții de ambulator (CMF) și staționar

Metodologia de control a raportului statistic

№13”privind întreruperea de sarcină,,

1. Rînd 1 = suma rînduri (2 -10) pe toate rubricile
2. Suma rîndurilor (16 -19) $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
3. Suma rubricilor (2 - 6) = rubrica 1 pe toate rîndurile
4. Rubrica 7 $\leq$ rubrica 1
5. Rîndul 11 $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
6. Rîndul 12 = suma rîndurilor (2+3+5+7+9) pe toate rubricile
7. Rîndul 13 $\leq$ suma rîndurilor (2 - 6) pe toate rubricile
8. Rîndul 14+15 < rîndul 1 pe toate rubricile
9. Rîndul 20 = rîndul 1 minus suma rîndurilor (7+8+9+10) pe toate rubricile
10. Rîndul 21 $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
11. Rîndul 22 = suma rîndurilor (22.1 - 22.13) pe toate rubricile

Metodologia de control a raportului statistic

№13”privind întreruperea de sarcină,,

12. Rîndul 22 $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
13. Rîndul 24 $<$ rîndul 23 pe toate rubricile
14. Rîndul 25 $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
15. Rîndul 26 $\leq$ rîndul 1 pe toate rubricile
16. Rîndul 1 rubrica 1 $\geq$ rîndul 13.6 rubrica 1
anexa N1 tab.2500
17. Rîndul 1 rubrica (2+3) $\geq$ rîndul 13.6 rubrica 3
anexa N1 tab.2500
18. Rîndul 22 rubrica 1 $\geq$ rîndul 13.6 rubrica 4
anexa N1 tab.2500
19. Rîndul 22 rubrica (2+3) $\geq$ rîndul 13.6 rubrica 5
anexa N1 tab 2500
20. Număr avorturi artificiale legale: este = cu suma
rîndurilor (2+3+4+5+6) pe toate rubricile

Raportul statistic Nr. 13 se întocmește pe fiecare instituție medico-sanitară care efectuează întreruperea de sarcină și introducerea steriletelor intrauterine.

În raioanele unde în CMF nu se efectuează întreruperea de sarcină se întocmește un singur raport de către spitalul raional cu includerea în mod obligator și a numărului de sterilete intrauterine introduse în condiții de ambulator (CMF);

Mulțumesc pentru atenție